

Samen Onderweg - Verzoeningsviering in de veertigdagentijd (so)

Dit document is een voorstel voor een verzoeningsviering. Als school kan je zelf onderdelen vervangen of aanpassen. Zo kan je zelf een duiding schrijven bij de teksten of op voorhand voorbeden verzamelen bij leerlingen/collega's en deze in de viering verwerken. Ook een keuze voor andere liederen of werkvormen is mogelijk.

Deze viering kan ondersteund en versterkt worden door een projectie (vb. PPT-presentatie) van beelden en liedteksten. De bronnen van de gebruikte beelden en liederen worden vermeld in deze viering en leiden je naar de vindplekken zodat je zelf een projectie/presentatie kan uitwerken.

Extra benodigdheden voor deze gebedsviering:

- een bak met fijn zand

1 Openen

1.1 Lied:

Sam Smith - Forgive Myself

https://www.youtube.com/watch?v=50d_eeEg_AQ

Oh

Do you think of me when you're in California alone?
It's a lonely place at the best of times, Lord knows
I won't lie to you, I could have given you more
But life got fast, good things don't last anymore

Now and then you cross my mind
It takes me back to a sweeter time
But I let it go
I let you go

'Til I wake up in the morning, you're all that I see
You run through my head, in and out of my dreams
Breathe for a minute, try and focus on me
But I can't think of anyone else
Now my heart is broken and I'm crying on the floor
And every part of me hopes you walk through the door
But you're not here, baby, and I can't love anyone else
'Til I forgive myself

Did you lie to me when you said I was all that you need?
Guess we'll never know all the beautiful things we could be

Now and then you cross my mind
It takes me back to a sweeter time
But I let it go

I let you go

<https://pixabay.com/photos/i-beg-your-pardon-love-excuse-me-3164902/>

1.2 Welkom en kruisteken

De veertigdagentijd is dé periode bij uitstek om verbinding te zoeken met mekaar over alle levensbeschouwingen heen. Laten we daarom een groet brengen naar alle windrichtingen, naar alle mensen die bewust bezig zijn met zin zoeken in hun leven.

Wanneer we ons buigen naar die vier windrichtingen maken we eigenlijk een kruis. Dat is ook het symbool dat christenen gebruiken om hun gelovig-zijn te benadrukken. Indien je dus wenst kan je na die buigingen ook nog dat symbool maken dat christenen verbindt met Vader, Zoon en Heilige Geest (+)

1.3 Duiding van het thema

Wanneer we naar de verschillende geloofstradities en levensbeschouwingen kijken, dan merken we dat we heel wat gemeen hebben met mekaar, dat we heel veel dezelfde dingen doen, ieder op zijn eigen manier. Zo besteden we allemaal aandacht aan momenten of periodes van verstilling, versobering, vasten. In die periodes gaan we ook allemaal proberen plooiën glad te strijken, terug beter met mekaar overeen te komen, vergeving te vragen of vergeving te krijgen.

Een verhaal vertelt over twee vrienden die door de woestijn liepen. Op een moment tijdens de reis krijgen ze ruzie en de ene vriend sloeg de ander in het gezicht. Degene die geslagen werd was gekwetst, maar zonder iets te zeggen schreef hij in het zand: 'Vandaag sloeg mijn beste vriend mij in het gezicht'. Ze liepen verder totdat ze een oase vonden en gingen er in baden. Diegene die was geslagen, raakte vast in de modder en dreigde te verzinken, maar de vriend redde hem. Nadat hij was bijgekomen, schreef hij op een steen: 'Vandaag redde mijn beste vriend mijn leven'. De vriend

die had geslagen en zijn beste vriend had gered vroeg hem: 'Nadat ik je had geslagen, schreef je in het zand, en nu schrijf je op steen, waarom?' De andere vriend antwoordde: 'Als iemand ons pijn doet, moeten we het in het zand opschrijven waar de wind van vergeving het kan uitwissen. Maar als iemand iets goeds doet voor ons, moeten we het in steen graveren, waar geen wind het ooit kan uitwissen.' Leer om je pijn in het zand te schrijven en om je goede ervaringen in steen te graveren.

(bron onbekend)

1.4 Overgang naar luisteren

Zonder vergeving krijgen of geven zouden we verworden tot een kille, harde samenleving. Helaas zien we soms wel sporen van die samenleving en die drang om alles te beoordelen, veroordelen of mensen geen tweede kans te geven. Vandaar het belang om ook te kunnen vergeven.

In het volgende Bijbelse verhaal gaat Jezus vergeving geven aan een vrouw die in de harde samenleving met mensenwetten niet meer welkom was. Ze krijgt een nieuwe kans.

2 Luisteren

2.1 Bijbelverhaal (schriftelezing van de vijfde zondag in de veertigdagentijd)

Jezus geeft de ontrouwe vrouw, Jeruzalem, de kans om iets nieuws te beginnen. Johannes 8, 1-11

In die tijd begaf Jezus zich naar de Olijfberg. 's Morgens vroeg verscheen Hij weer in de tempel en al het volk kwam naar Hem toe. Hij ging zitten en onderrichtte hen. Toen brachten de schriftgeleerden en farizeeën Hem een vrouw die op overspel was betrapt. Zij plaatsten haar in het midden en zeiden tot Hem: "Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt terwijl ze overspel bedreef. Nu heeft Mozes ons in de Wet bevolen zulke vrouwen te stenigen. Maar Gij, wat zegt Gij ervan?" Dit bedoelden ze als een strikvraag in de hoop Hem ergens van te kunnen beschuldigen. Jezus echter boog zich voorover en schreef met zijn vinger op de grond. Toen zij bij Hem aanhielden met vragen richtte Hij zich op en zei tot hen: "Laat degene onder u die zonder zonden is, het eerst een steen op haar werpen." Weer boog Hij zich voorover en schreef op de grond. Toen zij dit hoorden dropen zij een voor een af, de oudsten het eerst, totdat Jezus alleen achterbleef met de vrouw die daar was blijven staan. Nu richtte Jezus zich op en sprak tot haar: "Vrouw, waar zijn ze gebleven? Heeft niemand u veroordeeld?" Zij antwoordde: "Niemand, Heer." Toen zei Jezus tot haar: "Ook Ik veroordeel u niet; ga heen en zondig van nu af niet meer."

<https://pixabay.com/photos/girl-india-beach-sand-ocean-waves-974805/>

2.2 Duiding

Sta op uit verstarring en ga verder.

Welke woorden gebruiken wij? Hoe kijken wij naar de wereld? Woorden onthullen onze overtuiging en ons wereldbeeld. Mensen zien wij steeds meer als een kostenpost. Bij het aanleggen van wegen spreken we van investeringen. Uitgaven voor onderwijs, geestelijke gezondheidszorg of welzijn bekijken we niet als investering, maar als kost. De loonkost van de arbeider, de kost van het armoedebeleid, de kost van het asielbeleid. Eerste keus was een televisieprogramma in de verkiezingsperiode waarbij politici in een arena met vijftig jongeren zaten. Een van hen sprak over de maatschappelijke kost van vluchtelingen. Een jonge Syrische vluchteling stelde deze zienswijze in vraag: ‘Waarom wordt er nooit gesproken over onze bijdrage aan de samenleving?’

Jezus komt de tempel binnen. Hij beroert het hart van heel de gemeenschap. Hij zet mensen in beweging en doorbreekt hun verstarde ideeën. De tien woorden klinken ongehoord nieuw. De Schriftgeleerden en farizeeërs zijn het niet met hem eens. Zij gaan de confrontatie aan door een overspelige vrouw voor te leiden. Maar Jezus keert de rollen om. Hij houdt hen een spiegel voor. Zijn zij niet overspelig? Zij verlieten de weg van de Ene en dienden goden van macht en geld. De tien woorden werden vergeten.

Laten ook wij onze versteende denkpatronen vergruizen. Voorzien in de behoeften van alle mensen binnen de draagkracht van onze levende planeet, vraagt om een verandering van bewustzijn. Duurzaamheid wordt belangrijk. Laat ons daarom het groeidenken verlaten en overschakelen op een circulaire economie. De mens staat ook niet langer boven de natuur, maar is er een wezenlijk deel van. En ja, laten we de ontwikkeling van mensen niet langer als een kost, maar als een investering zien.

Jan De Roeck en Jef Wauters - veertigdagenkalender Broederlijk Delen

2.3 Stilte/Meditatie

Laten we het even stilmaken en denken aan een moment wanneer het bij ons fout liep.

Wat is fout gelopen en welk aandeel had jij daarin?

Is het terug goed gekomen en hoe?

Wie heeft jou vergeven?

Heb jij ook jezelf kunnen vergeven?

Tijdens het beluisteren van het volgende lied kan je vooraan in stilte één woord opschrijven dat jou aan een situatie doet denken waarin je het best lastig had om jezelf of een ander te vergeven. Een moment waarop je in schaduwen gevangen was. Schrijf dat woord in de zandbak die daar gemaakt is. Een volgende persoon schrijft zijn/haar woord erbij of erover. Door de situatie beperkend met één woord te omschrijven maken we aan anderen niet kenbaar waarover het gaat.

Het lied 'Jesus lift my soul' is een door Evan Tunes via IA gemaakt. Het is dus niet echt Ed Sheeran die zingt, maar een kunstmatige stem. Het lied gaat over iemand (Ed Sheeran) die zich gevangen voelt in schaduwen en door Jezus bevrijd wordt. Jezus vergeeft hem, net zoals bij de overspelige vrouw als het ware.

Ed Sheeran ft. Evan Tunes - Jesus lift my soul

<https://www.youtube.com/watch?v=hzAyaGCUcU4> (met Engelse tekst)

Of

<https://www.youtube.com/watch?v=Z8a2r7X08Ag> (met videoclip)

Tot slot kan je volgende tekst lezen van Jean-Paul Vermassen:

Zand erover.

Dat een misverstand,
een vergetelheid
niet het laatste woord heeft.

Dat een harde uitlating
een boze uitval
niet het laatste woord heeft.

Dat scherpe woorden,
een slepend conflict
niet het laatste woord hebben.

Mogen schuldgevoel en spijt
begin zijn van een nieuwe brug.

Mogen een sorry
en een gebaar van verzoening
begin zijn van een nieuwe band.

Mag zand over het verleden
begin zijn van een nieuwe weg samen.

Jean-Paul Vermassen

<https://pixabay.com/photos/i-beg-your-pardon-love-excuse-me-3164883/>

3 Bidden

3.1 Voorbede

Iemand vergeven, zelf vergeven worden, maar ook jezelf vergeven. Het zijn drie verschillende richtingen van vergeving waar je als mens enkel maar beter uit kan worden. Zo gaat het ook een beetje met bidden: je kan bidden voor iemand, iemand bidt voor jou, maar je mag ook best bidden voor jezelf. En net als bij vergeving kan je er ook alleen maar een beter mens uit worden. Laat ons daarom even bidden.

Diegene die een voorbede leest veegt nadien een stukje van de verschillende woorden uit de zandbak weg. De laatste zorgt dat er geen woorden meer overblijven.

Bidden we voor iedereen die gekwetst of gepest wordt. Dat zij krachtig en weerbaar blijven. Dat ze de moed vinden om dit niet zomaar te laten gebeuren en indien nodig hulp te zoeken.

Bidden we voor iedereen die anderen kwetsen of pesten. Dat zij tot inzicht komen en hun slachtoffers om vergeving durven vragen. Dat zij medeplichtigen ook durven wijzen op hun verkeerde handelen.

Bidden we voor onszelf dat we steeds weer de weg naar vergeving vinden. Dat we ook onszelf kunnen vergeven wanneer we te streng geweest zijn voor onszelf. Dat we ook aan God vergeving durven vragen.

De laatste woorden worden nu weggevaagd.

God,

als ik in onmin leef met anderen,
geef mij dan de moed
om naar mezelf te kijken,
om te ontdekken wat
mijn aandeel is in het conflict.

Afstand is niet mijn droom,
nabijheid is immers
mijn diepste verlangen.

Help mij mezelf te riskeren,
erop te vertrouwen dat de ander
mijn fout zal vergeven.

Laat ons elkaar beluisteren
met het hart om oprecht
vergeving te vragen en te schenken.

Maak ons weer heel
en laat ons in onze verzoening
uw aanwezigheid ervaren.

Amen.

<https://pixabay.com/photos/bible-mercy-love-forgiveness-2422571/>

3.2 Onzevader

In het eeuwenoude gebed dat alle christenen ter wereld samen bidden, wordt er ook heel specifiek over vergeving gesproken. Meer nog, over vergeving vragen én vergeving geven. Indien je wenst kan je dit gebed nu samen meebidden. Ook al bid je niet mee, sta dan even stil bij de woorden over vergeving.

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.

4 Zenden

4.1 Afsluitend gebed

Jezus,
wie was Jij toch?

Jij groeide op in een joodse wereld,
maar Jij voelde scherp aan
waar de wetten en gebruiken
de wil van de Vader in de weg stonden.

Tegen alle voorschriften en gebruiken in
trok jij resoluut de kaart voor de overspelige vrouw.
Waar haalde Je het lef vandaan?
Waarom wilde Je haar vrijspreken?
Jij wist toch welk verleden ze had
en wat de wet voorhield?

Wil je ook voor mij op de grond schrijven?
Wil je ook mij niet veroordelen - ondanks zoveel
en mij in vrede laten gaan?

Hoe vrij zal ik me voelen
als ik de farizeeër in mij kan achterlaten
die de andere(n) op fouten wil betrappen?

Hoe vrij zal ik me voelen
als ik voluit kan geloven
dat Jij altijd bij mij zal zijn
ook als ik tegen de stroom in

en op gevaar van gezichtsverlies
voor het leven kies?

<https://pixabay.com/photos/hand-yoga-healing-mind-meditation-5978545/>

4.2 Zending en zegenwens

Veertigdagentijd is een tijd
om samen de stilte op te zoeken
en in de binnenkant van ons hart
ruimte te vinden voor hoop.

Veertigdagentijd is een tijd
om mensen bijeen te brengen
in 'heilige bijeenkomsten':
samen ons stukwerk verzamelen en heling zoeken.

In een tijd waar machthebbers
om protest de kop in te drukken
soms snel grijpen naar een samenscholingsverbod,
willen wij voor deze vastentijd
pleiten voor een samenscholingsgebod.

We moeten samen komen
en mensen samenbrengen.

We hoeven niet de mond vol te nemen
met theorieën over 'verbinding',

maar daar wel concrete stappen in zetten:
mensen ontmoeten, naar hen luisteren
en met hen in gesprek gaan.
Werk maken van een hartverwarmende samenleving.

Zo geraken we vol van hoop,
zo wórdten we volk van hoop.

Vandaag mochten we een beetje in het reine komen met onszelf, de anderen en die ene Andere. Dat te kunnen doen geeft ons niet enkel een goed gevoel, maar de goesting om samen met mekaar verder te gaan. Laten we als die 'Pelgrims van hoop' de rest van het schooljaar tegemoet gaan.

<https://pixabay.com/photos/excuse-me-sorry-smiley-cute-5079442/>

4.3 Kruisteken

We zijn deze verzoeningsviering begonnen met mekaar te begroeten ongeacht welke levensbeschouwing we belangrijk vinden. We deden dat in de vorm van een kruis door naar alle windstreken te buigen. Je kan dit nu op het einde van deze viering herhalen of gewoon een kruisteken maken. (+)